

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 101/2024
08.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Гордане Којић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Зарића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 103/22 од 05.07.2023. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 209/23 од 06.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 08.02.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Зарића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 103/22 од 05.07.2023. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 209/23 од 06.11.2023. године

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К 103/22 од 05.07.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 13.02.2022. године до 15.03.2022. године, као и време проведено на извршењу мере безбедности забране напуштања стана у периоду од 15.03.2022. године до 14.06.2022. године.

Према окривљеном је на основу члана 89а Кривичног законика изречена мера забране приближавања и комуникације са оштећеним ББ, па је окривљеном забрањено приближавање оштећеном и приступ око места становања оштећеног на удаљености мањој од 10 метара, као и даље узнемиравање и даља комуникација са оштећеним лично или посредно путем других лица и свих видова комуникације у трајању од 1 (једне) године.

Истом пресудом обавезан је окривљени да надокнади трошкове кривичног поступка о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 209/23 од 06.11.2023. године делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА преиначена је првостепена пресуда, само у погледу одлуке о кривичној санкцији па је окривљени АА због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим осуђен на казну затвора у трајању од 4 (четири) месеца, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 13.02.2022. године до 15.03.2022. године, као и време проведено на извршењу мере безбедности забране напуштања стана у периоду од 15.03.2022. године до 14.06.2022. године, а у преосталом делу жалба браниоца окривљеног је одбијена као неоснована и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Зарић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и донесе пресуду којом ће у целости преиначити нижестепене пресуде и окривљеног АА ослободити од оптужбе да је извршио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика или да нижестепене пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да су побијане пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер дело за које је окривљени правноснажно оглашен кривим није кривично дело, јер се у радњама окривљеног не стичу сва битна обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика. Према наводима захтева, у чињеничном опису предметног кривичног дела, датом у изреци правноснажне пресуде, недостају оба конститутивна елемента кривичног дела у питању - и радња и последица, из разлога што се из радњи окривљеног и то из речи упућених у угоститељском објекту оштећеном полицијском службенику ББ, не може утврдити да се ради о претњи у кривичноправном смислу, јер да би претња постојала, према ставу браниоца, иста мора бити озбиљна, реална и остварљива, те подобна да код оштећеног створи осећај угрожености и страха за свој живот или тело или живот или тело њему блиског лица, што овде није био случај.

По налажењу Врховног суда, ови наводи захтева, не могу се прихвати као основани, а из следећих разлога:

Одредбом члана 138. став 1. Кривичног законика, прописано је да кривично дело угрожавање сигурности чини онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица, док је ставом 3. прописано

је кажњавање оног ко кривично дело дело из става 1. овог члана учини, између осталих, према полицијском службенику.

Радња извршења основног облика кривичног дела из става 1. састоји се у употреби претње да ће се напасти на живот или тело неког лица или њему блиског лица, чиме се угрожава сигурност тог лица, па иако је законодавац определио само законски термин „претња“, неспоран је став теорије и судске праксе да претња мора бити квалификована и озбиљна. Последица те квалификоване и озбиљне претње је угрожена сигурност оштећеног која се манифестује у осећању несигурности и угрожености.

Из изреке побијане правноснажне пресуде, произилази да је окривљени критичном приликом „... у стању у коме је његова способност да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима била умањена, али не у битној мери...свестан свога дела и хтео његово извршење угрозио сигурност полицијског службеника ПУ ... ББ, који у време извршења кривичног дела није био у служби, а који је поступао према окривљеном у претходном догађају од 1.02.2022. године, када је окривљеном одређен притвор...који поступак је још у току...тако што је уочио оштећеног како улази у угоститељски објекат са ВВ...и ГГ.....потом пружио руку оштећеном који је узвратио поздрав и у тренутку када је оштећеног ухватио за руку, привукао га себи и питао: „Како си инспекторе?“, на које речи му је оштећени одговорио „Добро“, након чега му је окривљени запретио речима „Не знам да ли ћеш бити добро“, а оштећени га питао „Да ли ти то претиш?“, на које речи је окривљени одговорио „Схвати то како хоћеш, ти мени реци“, након чега је окривљени уочио да присутни ВВ одлази до тоалета, па је кренуо за њим...и обрати му се претећим речима „Шта је са ББ, шта он глуми. Неће то тако да се заврши. Он је мене затворио на правди Бога“, а након што му је ВВ одговорио да се смири, упутио претеће речи „Видећеш како ће се ово завршити“, што је поновио више пута, након чега је ВВ по изласку из тоалета цео догађај пренео оштећеном, након чега су наставили боравак у угоститељском објекту, те је током вечери окривљени пролазио поред стола где је седео оштећени, гледао у правцу оштећеног и рукама и телом гестикулирао показујући нервозу и љутњу према оштећеном, те када је окончан рад објекта, окривљени је налазећи се у застакљеном делу објекта, гледао у правцу оштећеног и руком више пута ударио по преградном зиду и брзим ходом кренуо према оштећеном, стао код његовог стола и поново му пружио руку ради поздрава, што му је оштећени узвратио и тада почео гласно да му прети речима „Затворио си ме због тог цигана, видећеш ти како ће се то завршити, неће се то тако завршити, затворио си ме на правди Бога“, што је понављао више пута, у ком тренутку је испред оштећеног стао ДД, а окривљени је и даље наставио да виче према оштећеном...а био је свестан да је озбиљном претњом угрозио сигурност оштећеног, полицијског службеника ван дужности, које претње су уплашиле и узнемириле оштећеног и био је свестан да је његово дело забрањено“

Полазећи од наведеног и цитираних законских одредби, по оцени Врховног суда, из изреке побијане правостепене пресуде, јасно произилазе сва субјективна и објективна обележја бића кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, односно јасно произилази да је окривљени критичном приликом на описани начин, предузео радњу извршења наведеног кривичног дела, којом је угрозио сигурност полицијског службеника ББ, и то претњом да ће напасти на његов живот и тело, која претња се састоји у томе што је окривљени

оштећеном упутио речи наведене у изреци пресуде, а такође из чињеничног описа недвосмислено произилази да је упућена претња оштећеном полицијском службенику проузроковала забрањену последицу, која се огледа у стварању осећаја угрожености сигурности код оштећеног.

Претња, као обележје односно радња овог кривичног дела, се у конкретном случају посматра у оквиру контекста и начина упућених речи па, како, појединачно посматрано, неке од њих не садрже експлицитно претњу када се посматрају у својој целокупности и континуитету, као и начину упућивања, исте представљају озбиљну претњу, којом се ставља у изглед извесно напад на живот или тело оштећеног, имајући у виду животни контекст из ког поступа окривљени.

Стога су супротни наводи захтева за заштиту законитости, којима се истиче да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, од стране овог суда, оцењени као неосновани.

Поред овога, бранилац у образложењу захтева као разлог подношења истог наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, док осталим наводима захтева оспорава чињенично стање утврђено у правноснажној пресуди, у погледу чињеничних закључака суда да су упућене речи заправо претња, која је изазвала осећај угрожености оштећеног као последице упућених претњи, чиме по оцени овог суда, указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Међутим, како према одредби члана 485. став 4. ЗКП, чињенично стање из члана 440. ЗКП и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни суд, у разматрање и оцену истих, није упуштао.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић